

Labklājības ministrija

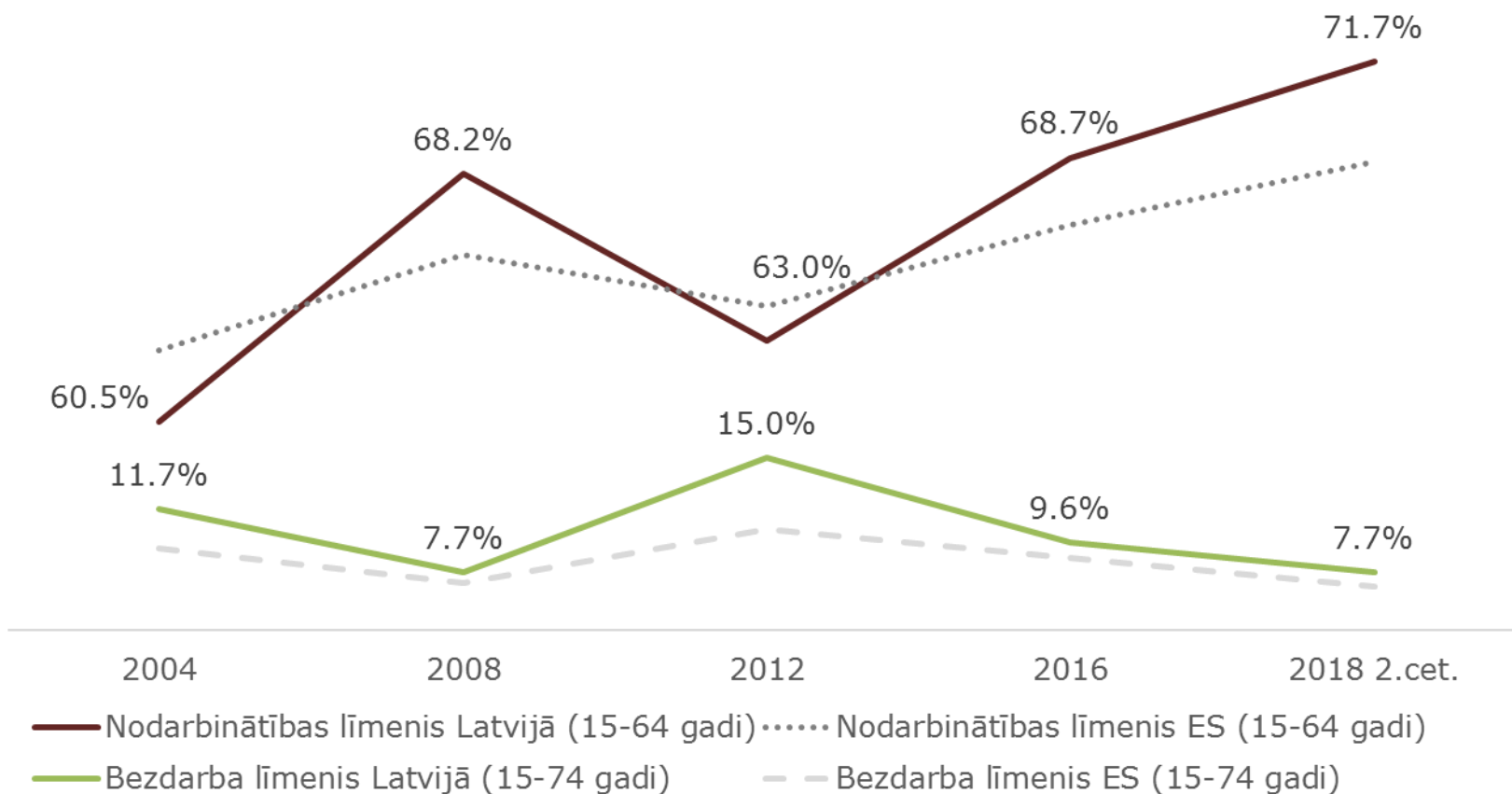
Nākamā ES fondu plānošanas perioda prioritātes nodarbinātības jomā un sadarbības iespējas

LPS Veselības un sociālo jautājumu komiteja
12.12.2018.

Labklājības ministrija

Tendences darba tirgū - nodarbinātības un bezdarba līmenis 2004.-2018.gadā

Datu avots: EUROSTAT, CSP

Labklājības ministrija

Mērķa grupas raksturojums

NVA un CSP dati

- **56 734** reģistrētie bezdarbnieki (30.09.2018., NVA dati)

- **58%** **42%**

- **40 %** (22 918) – vecumā 50+
- **27%** (15 115) – ilgstošie bezdarbnieki
- **14%** (7 996) – personas ar invaliditāti
- **6%** (3 315) – jaunieši vecumā 15-24 gadi
- **Izglītība:** augstākā (18% jeb 11634), profesionālā (36% jeb 20162), vispārējā vidējā un zemāka (46% jeb 12029)

**ATBALSTS
DARBA
MEKLĒŠANĀ
NVA**

**Nākotnē būtu
jāsasniedz**

CSP, 2018.g.3.cet.

12 000 NVA neregistrētie bezdarbnieki
41 000 ekonomiski neaktīvas personas ar
invaliditāti, ilgstoši darbnespējīgās personas
17 200 ekonomiski neaktīvas personas, kas
zaudējušas cerības atrast darbu
60 700 mājsaimnieki/ces

Labklājības ministrija

Nākamā ES fondu plānošanas perioda aktivitātes:

BEZDARBNIEKU UN BEZDARBA RISKAM PAKĻAUTO PERSONU KVALIFIKĀCIJAS UN PRASMJU LĪMEŅA CELŠANA

- Darba meklēšanas atbalsta pasākumu īstenošana un pilnveide
- Bezdarbnieku profilēšanas sistēmas pilnveide
- Karjeras konsultācijas un karjeras vadības prasmju attīstīšana
- Bezdarbnieku iesaiste apmācību pasākumos (darba tirgum nepieciešamās pamatprasmes un kompetences, neformālās un profesionālās tālākizglītības programmas, apmācība pie darba devēja)
- Atbalsta reģionālajai mobilitātei nodrošināšana nokļūšanai uz apmācību vietu
- Specifisku pakalpojumu sniegšana personām ar invaliditāti apmācību laikā (ergoterapeita un surdotulka pakalpojumi, specializēta transporta nodrošināšana bezdarbniekam ar invaliditāti u.c.)
- Elastīgu apmācību formu izstrāde un īstenošana, tai skaitā ņemot vērā vecuma un dzimuma aspektu
- Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas attīstība, tai skaitā, darba tirgus īstermiņa prognožu izstrāde un darba devēju aptaujas

Nākamā ES fondu plānošanas perioda aktivitātes:

Labklājības ministrija

NELABVĒLĪGĀKĀ SITUĀCIJĀ ESOŠU BEZDARBNIEKU UN EKONOMISKI NEAKTĪVO IEDZIVOTĀJU AKTIVIZĒŠANA

- Subsidētās nodarbinātības pasākumi, jo īpaši personām ar invaliditāti, ieskaitot darba vietas pielāgošanu un dažādu speciālistu atbalstu personām ar invaliditāti
- Konsultatīvs atbalsts darba devējiem personu ar invaliditāti nodarbināšanai un darba vietu pielāgošanai u.c.
- Atbalsts ilgstošajiem bezdarbniekiem (konsultācijas karjeras jautājumos, psihologu un psihoterapeitu konsultācijas, arodslimības ārstu konsultācijas un veselības pārbaudes, profesionālās piemērotības noteikšana, motivācijas programmas darba meklēšanai un sociālā mentora pakalpojumi, atbalsta pasākumi personām ar atkarības problēmām)
- **Nodarbinātības un sociālo dienestu sadarbības veicināšana, ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju sasniegšana un motivēšana/konsultēšana**

Labklājības ministrija

Nākamā ES fondu plānošanas perioda aktivitātes:

ATBALSTS GADOS VECĀKĀM NODARBINĀTĀM PERSONĀM

- Konsultatīvs un izglītojošs atbalsts darba devējiem un sabiedrības izpratnes veidošana ilgāka un labāka darba mūža veicināšanai
- Darba vietu un darba vides izvērtējumi
- Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi darba vietās gan labākai novecošanās pārvaldībai, gan personām, kurām ir paaugstināts risks zaudēt darbaspējas
- Karjeras konsultācijas, konkurētspējas paaugstināšanas un informālās izglītības (prasmju nodošanas pasākumi un mentoringi) pasākumu nodrošināšana
- Darba vietu pielāgošana, profesionālās pilnveides pasākumi un praktiskās apmācības pie darba devēja

Labklājības ministrija

Nākamā ES fondu plānošanas perioda aktivitātes:

SOCIĀLĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA

- Sabiedrības izpratnes veidošanas pasākumi par sociālo uzņēmējdarbību un sociālajiem uzņēmumiem
- Atbalsta instrumenti (granti un aizdevumi) sociālajiem uzņēmumiem un sociālās uzņēmējdarbības uzsācējiem
- Konsultāciju nodrošināšana biznesa plānu izstrādei
- Nelabvēlīgākā situācijā esošo cilvēku iesaiste darba tirgū

Labklājības ministrija

Speciālā nodarbinātības budžeta aktivitātes:

ALGOTI PAGaidu SABIEDRISKIE DARBI (I)

- Mērķis - sniegt pagaidu nodarbinātības iespējas bezdarbniekiem darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai, veicot sociāla labuma darbus, kā arī veicināt bezdarbnieku sociālo stabilitāti, vienlaikus nodrošinot iztikas līdzekļus, kamēr nav uzsāktas pastāvīgas darba attiecības. Iesaista bezdarbniekus, kas nesaņem bezdarbnieka pabalstu, kuri ir reģistrēti vismaz sešus mēnešus bezdarbnieka statusā vai bijuši bez darba vismaz 12 mēnešus.
- Dalību APSD bieži vien ietekmē vairāki faktori vienlaikus, piemēram, darba vietu trūkums reģionos un tuvāk dzīves vietai, ceļu infrastruktūra un sabiedriskais transports nokļūšanai uz darbu, zems motivācijas līmenis un nevēlēšanās mainīt savu dzīves situāciju, atkarības problēmas un veselības problēmas, īss periods līdz pensionēšanās vecuma sasniegšanai, kura laikā persona vairs nevēlas iesaistīties citos pasākumos u.c.
- 75-80% no iesaistītajiem bija ilgstošie bezdarbnieki (ar bezdarba ilgumu virs 3 gadiem bija 42,3%) – daļa no tiem tādi, kas nav spējīgi atrasties ilgstošās darba attiecībās, pildīt izvirzītās amata prasības, nespēj ilgstoši koncentrēties, kaut gan vienlaikus uzrāda salīdzinoši labus darba izpildes rezultātus vienkāršos darbos, kas ir veicami darba vadītāja uzraudzībā.

Labklājības ministrija

Speciālā nodarbinātības budžeta aktivitātes:

ALGOTI PAGaidu SABIEDRISKIE DARBI (II)

- 25% jeb katrs ceturtais no iesaistītajiem bija bezdarbnieki pirmspensijas vecumā (daudzas personas šajā vecumā vairs neizvēlas apgūt jaunas prasmes vai pārkvalificēties un izmanto APSD kā pasākumu, kas ir tuvāk dzīves vietai, uz kuru nav jāmēro tālāks ceļš un kura ietvaros var gūt reālus ienākumus ikdienas vajadzību segšanai). Liels īpatsvars gados vecāku bezdarbnieku, jo īpaši vecuma grupā 50 – 59 gadi (gandrīz puse jeb 47,6%) un vecuma grupā 60 gadi un vairāk (12,7%). Tomēr vērojams arī samērā daudz dalībnieku no 40 – 49 gadiem (24,4%).
- Salīdzinoši liels īpatsvars 17% no kopējā dalībnieku skaita bija bezdarbnieki ar invaliditāti (personām ar salīdzinoši vieglākiem funkcionāliem traucējumiem tā ir iespēja gūt ienākumus ikdienas vajadzību segšanai un būt sociāli aktīviem, jo stereotipu un aizspriedumu dēļ daudzām personām ar invaliditāti joprojām grūti iekļauties darba tirgū).
- Liels iesaistīto īpatsvars (57,7%) ar darba tirgum neatbilstošu vai nepietiekamu izglītību (zemāka par pamata, pamata, vidusskolas izglītība) un 40,1% ar profesionālo izglītību, kas iegūta salīdzinoši sen un vairs neatbilst darba tirgus prasībām.

Labklājības ministrija

Speciālā nodarbinātības budžeta aktivitātes:

ALGOTI PAGAIĀDU SABIEDRISKIE DARBI (III)

Reģions	Bezdarba līmenis % (31.05.2018.)	Vakanču skaits (31.05.2018.)	Vakanču īpatsvars no kopējā vakanču skaita (31.05.2018.)	APSD iesaistīto bezd.skaits (2017.gadā)	Iesaistīto īpatsvars no kopējā skaita % (2017.gadā)	Iekārtošanās darbā % pēc APSD pabeigšanas (31.03.2018.)
Latgales reģions	15.4	1530	7.9	6785	52.1	6.8
Kurzemes reģions	7.1	1640	8.4	1965	15.1	12.9
Vidzemes reģions	6.6	701	3.6	1493	11.4	10.8
Zemgales reģions	6.0	1190	6.1	1294	9.9	12.7
Rīgas reģions	4.1	14360	73.9	1495	11.5	19.1
Kopā	6.4	19421	100	13032	100	10.2

Labklājības ministrija

DISKUSIJA PAR SADARBĪBAS IESPĒJĀM

- Grūti aktivizējamo sabiedrības grupu sasniegšana (NVA neregistrētie bezdarbnieki, ekonomiski neaktīvas personas ar invaliditāti, ilgstoši darbnespējīgās personas, ekonomiski neaktīvas personas, kas zaudēja cerības atrast darbu, mājsaimnieki/ces)
- Nodarbinātības un sociālo dienestu ciešākas sadarbības veicināšana, ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju sasniegšana un motivēšana/konsultēšana, kompleksa pieeja kopīgo klientu aktivizēšanā
- Algoto pagaidu sabiedrisko darbu īstenošana – kā veicināt pāreju uz “augstāku pakāpienu”, sekmējot personas aktīvu līdzdarbību un līdzatbildību savas sociālās situācijas risināšanā ar tālāku ievirzi darba tirgū (piemēram, papildus aktivitātes veselīgam dzīvesveidam, sadzīves organizēšanai, motivācijas paaugstināšanai, sociālo prasmju pilnveidošanai u.tml.)

Labklājības ministrija

Paldies par uzmanību!

www.lm.gov.lv